

Nicușor CONSTANTINESCU

Am avut ocazia și plăcerea să-l întâlnesc pe profesorul poet, epigramist și prozator, **Nicușor CONSTANTINESCU**, în urmă cu aproximativ 10 ani la Cercul Inginerilor Epigramiști din AGIR, pe care îl frecventează constant, în paralel cu Clubul Epigramiștilor "Cincinat Pavelescu" din București.

Înainte de a scrie primele rânduri ale acestui material, i-am făcut o vizită acasă, cu gândul de a-l scuti să transporte toate cărțile pe care le-a publicat, extrasele din referințele asupra creațiilor sale, precum și premiile obținute de-a lungul perioadei în care s-a dedicat scrisului. În modestia sa, pregătise câteva materiale din care să selectez singur informațiile necesare întocmirii profilului de autor. M-a dezarmat pe moment și mi-a cam pierit elanul de a continua proiectul pe care mi l-am propus! Am constatat că am venit târziu: în Dicționarul - "PERSONALITĂȚI ROMÂNE ȘI FAPTELE LOR", 1950 – 2000, Vol. XXXIII, Editura PANFILIUS, Iași, 2009, între paginile 293 – 330, autorul Constantin Toni Dârțu i-a făcut un portret complet (la acea dată) pe care l-a prezentat ca pe «o succintă biografie, ce poate servi drept lecție pentru noile generații referitor la modul cum se poate ajunge "acolo sus" în literatură». Acesta cuprinde mai tot ce aveam de gând să consemnez și eu. Și mi-a dăruit încă un material, Revista *Satyrul*, Nr. 3 / martie 2018, în care primul articol (pag. 1 – 5) îi este dedicat, conținând "gânduri și vorbe de suflet la aniversarea împlinirii a 90 de ani".

Privitor la **data și locul nașterii**, am ales propriile-i cuvinte pe care le-am găsit în mai multe publicații de tip antologii sau interviuri:

"Am văzut lumina zilei, pentru prima oară, în luna lui Prier a anului 1928, în satul Rogojeni de pe valea Horincei, județul Covurlui - în prezent Galați, un sat înconjurat de ape, păduri și dealuri, așezat pe malul drept al Prutului.

*Eu m-am născut în miez de primăvară,
În anotimp cu soare, ploi și flori,
Când vin, din nou, din zări, la noi în țară,
Cinteze, mierle, berze și cocori."*

Povestește cu dragoste și recunoștință despre învățătorul care "i-a deschis porțile spre lumină" și care i-a îndemnat părinții să-l trimită la Școala normală de învățători "Costache Negri" din Galați, unde, printre alți profesori omenoși, se detașează cel de limba și literatura română.

A absolvit Facultatea de Pedagogie și Psihologie din cadrul Universității București, promoția 1954, în timpul căreia a început să publice poezii și epigrame.

A lucrat ca profesor la mai multe școli și licee din București la care a fost și director, apoi inspector școlar și logoped. S-a pensionat în anul 1990.

A publicat în revistele pentru copii ale vremii, în almanahurile anuale și în mai toate ziarele și revistele cu profil de poezie, proză și epigrame, ex. *Urzica*, *Epigrama*, *Haz de necaz*, *Hohote* și multe altele.

A scris și publicat numeroase articole, eseuri, recenzii și prefețe de carte etc.

A fost inclus în majoritatea volumelor colective de epigramă începând cu anul 1997.

Volume de autor

Copiii soarelui – Editura Ion Creangă, 1988; *Vacanță în parcul Herăstrău* - Editura Ion Creangă, 1990; *Tratament cu epigrame pentru stress, fobii și drame* - Editura AGIR, 2005; *Amprenta spirituală* – Editura Arefeana, 2006; *ZIGZAG EPIGRAMATIC* – Editura Societății Scriitorilor Români, 2016; *Niște întâmplări adevărate cu piper și sare presărate – povestiri umoristice* - Editura Societății Scriitorilor Români, 2017; *Popas în amurg* – Editura Semne, 2019; *Poezii și parodii scrise-n nopți cu insomnii* – Editura Semne, 2021.

Nicușor CONSTANTINESCU este și un talentat recitator și povestitor spre deliciul confrăților de la cluburi și cenacluri literare, uimindu-și ascultătorii cu memoria ieșită din comun, chiar acum la 96 de ani...

În privința **premiilor** obținute, în special la concursurile și festivalurile de epigramă, poezie, proză, a devenit spaima concurenților care abia mai speră la o poziție frunțașă. A adunat un biblioraft cu zeci de diplome și a etalat într-un colț al bibliotecii câteva din trofee primite (cupe și medalii).

Aprecieri critice

"Profesor de psihologie, instalat confortabil în fotoliul vârstei a treia, Nicușor Constantinescu este un mare amator de poante bune, nutrind convingerea că orice poate fi contaminat de spirit, grație laserului dintr-o privire pătrunzătoare, sau unei rime jucăușe și, desigur, unui talent exersat." (**George CORBU**)

"Este o încântare să-l asculți pe Nicușor Constantinescu recitându-și propriile creații. Umorul său, de un profund rafinament, academic aş zice eu, te binedispune, dar te pune și pe gânduri." (**Dumitru DUMITRICĂ**)

"Când rostești numele Nicușor Constantinescu, parcă rostești "Tatăl nostru". ... Un OM cu "O" mare, de care nu m-am apropiat cu pașii, ci cu sufletul. Un talent înăscut și desăvârșit în epigramă, cu har de la Dumnezeu. (**Constantin MÎNDRUȚĂ**)

“Este frumos și emoționant să vorbesc despre domnul Nicușor Constantinescu. Face parte din acea elită a firii, ce nu poate fi privită separat, ca om, artist și cetățean, pentru că Domnia-Sa este mereu egal cu sine, artist în tot ceea ce trăiește.

... Sensibilul poet, talentatul epigramist, umoristul fin, omul profund, blând, politicos și dezinteresat, toate m-au cucerit și mi-au devenit exemple de urmat.” (**Maria CHIRTOACĂ**)

“O minte ca a scriitorului Nicușor Constantinescu, hrănită mereu de o curiozitate necomună de a cunoaște, este acompaniată de o inimă, mereu în vibrație, doritoare și în stare să simtă, până la incandescență, trăiri pe care apoi le exprimă înnobilate de adevărul căutat răbdător și descoperit ca OM, definit, în totalitate, de fapte de care este mândru și pentru care se roagă a fi capabil să le facă mereu, aducând pioase mulțumiri Marelui Arhitect, cum îl numește Lucian Blaga pe Dumnezeu.” (**Geo CĂLUGĂRU**)

“În viața scurtă și ciudată/ Ești prins cu grija și cu treaba,
Dar dacă nu răzi niciodată.../ Înseamnă c-ai trăit degeaba!”
(**Viorel MARTIN**)

Ce aş putea să mai adaug după numeroasele aprecieri sincere la adresa omului și a operei sale? Poate o ironie la adresa limbii de lemn: *sunt cu totul de acord cu toți antevorbitorii mei...etc.* (**Ioan GANEA-CHRISTU**)

Extrase din operă (poezie, proză, epigramă)

Pentru această antologie, am ales o **poezie** din volumul “Poezii și parodii scrise-n nopți cu insomnii”, pag. 17, în care autorul a prezentat, în stilu-i caracteristic, în care predomină alternanța contrastelor, aproape totul despre sine, ca și când ar fi răspuns unui chestionar dintr-un interviu pe care n-a mai fost nevoie să i-l solicite:

Autocaracterizare

*Eu sunt viță de țaran,
Din Moldova lui Ștefan,
În ani grei și triști născut,
Într-un sat pe mal de Prut;
Știu aproape pe de rost,
Cine sunt și cine-am fost
Și îmi este martor Cerul,
Că spun numai adevărul:
Am furat acestei vieți,
Bucurii dar și tristeți;
Vicii n-am, nu sunt nici sfânt,
Știu să plâng, să râd, să cânt,
Uneori mai și petrec,
Dar măsura n-o întrec.
Nu-s docil, nici arțăgos,
Uneori sunt, după caz,*

*Sau ciufut, sau plin de haz,
Nu sunt sclav unor plăceri,
Nu mă sperii de poveri,
Am și eu, pe cer, o stea,
Cred și nu prea cred în ea,
Cred în ploi și în ninsori,
În veniri și în plecări,
Cred în Cer și în pământ
Și-n lumina din cuvânt.
Cred în soare, cred în flori,
În oglinda de izvor,
Într-al păsărilor zbor
Și-n icoana din pridvor.
Mă încred în Țara mea
Și de-aicea n-aș pleca
Chiar de-aș ști că-n țări străine*

Aș putea s-o duc mai bine;
Îi admir pe înțelepți
Și în fața lor stau "drepti";
Nu-s dușmanul proștilor,
Dacă stau în banca lor;
Celor vrednici și curați
Le port stimă, ca la frați,
Nu-i jignesc cu vorbă grea
Când greșesc fără să vrea.
Cred și nu cred în minuni,
Întind mâna celor buni,
Nu ascund niciun mister,
Sunt și nu sunt condeier
Și atunci când stau să scriu,
Știu ce vreau și nu prea știu;
Nu îmi place să mă laud,
Pe intruși nu îi aplaud,
Spun deschis ce am de spus,
Vreau să fiu și unde nu-s,
Fug de om când e perfid,
Nu agreez niciun partid,
Nu mă las de glod mânjit,
Nici de ochi frumoși vrăjit,
Dau oricând Cezarului
Ceea ce știu că-i al lui,
Nu-mi pierd timpul fără rost,
Nu-s deștept, nu-s nici prea prost,
Nu-s sărac, dar nici n-am bani,
Am prieteni și dușmani,
Nu-s zgârcit, nici generos,
Nu-s urât, dar nici frumos,
Nu simt gustul la plăceri
Când în preajmă văd dureri,
Am și nu prea am idei
Când e vorba de femei,
Nu pun mâna pe un leu
Dacă nu este al meu.
Dacă vrei să-mi vii de hac,
Nu te-njur, dar nici nu tac;

Pe acei ce mă hulesc,
Nu-i urăsc, nici nu-i iubesc;
Mă trezesc cum uneori
Umblu și cu capu-n în nori,
Mă aplec către nimicuri,
Am păcate, am și ticuri,
Nu renunț la ce mi-e drag,
Știu și când să mă retrag,
Știu, când stric ceva, să dreg,
După plească nu alerg,
Pe cât pot, în viață-s drept –
Mă respect și te respect,
Știu să rabd, dacă mi-e greu,
Am un Dumnezeu al meu,
Nu prea-s meșter la cuvânt,
Sunt poet și nu prea sunt,
Ce-am pe suflet nu ascund,
Sunt un muritor de rând.
Vreau ca să mă schimb mereu,
Doar dacă rămân tot eu,
Căci nu pot, nici în mormânt,
Să nu fiu ceea ce sunt...
Totuși, n-aș putea ascunde,
Jalea care mă cuprinde:
Nu mai sunt cum au fost toate,
Prutul e pe jumătate,
Casa veche s-a dăr'mat
Și eu m-am înstrăinat;
Au rămas doar liliacul,
Nucul ce-mplinește veacul,
Iasomia și salcâmul
Și precum se vede drumul,
Cel de azi și cel de ieri,
Care duce nicăieri...
Dar așa-i destinul meu,
Ăsta sunt și nu sunt eu,
Nici prea vesel, nici prea trist
Și precum vedeți – exist!

Pentru **proză**, m-am oprit la povestirea umoristică din cartea "Niște întâmplări adevărate cu piper și sare presărate", pag. 5 – 7:

În loc de prefață

"Potrivit unor tradiții împământenite în practica editorială, o carte, indiferent de specificul și întinderea pe care o are sau de problematica pe care o abordează, ar trebui să

beneficieze de o prefață, un fel de introducere sau prezentare care să-l pună în temă pe cititor, în linii mari, cu conținutul cărții respective, să-i trezească atenția și să-i stimuleze interesul pentru lectură. Uneori se acreditează ideea că valoarea unei cărți crește atunci când prefațatorul este o personalitate marcantă a vieții literare, cultural artistice, științifice și chiar politice. Mi-aș îngădui să cred că o carte fără prefață seamănă cu o nuntă fără lăutari, cu o ceremonie de înmormântare fără preot.

Și cu toate acestea mi-am propus ca, măcar de această dată, să renunț la o astfel de practică, nu pentru că n-aș fi găsit un autor, coleg sau prieten, un critic literar ori gazetar care să nu-mi accepte rugămintea de a-mi scrie o prefață și nici de teama că aceștia ar putea fi prea exigenți, mi-ar căuta nod în papură și ar formula critici devastatoare la adresa mea. Ba din contră, am temeri că cei la care aveam de gând să apelez se vor dovedi a fi peste măsură de amabili și generoși și îmi vor evidenția calități și merite inexistente, vor face aprecieri laudative, mă vor elogia, gratula și proslăvi, încât voi trăi sentimente de jenă și disconfort, conștient fiind că astfel de osanale nu mi se cuvin și n-ar trebui să-și găsească loc nici măcar într-un necrolog, atunci când voi părăsi această lume. Mi se întâmplă, și nu de puține ori, să mi se ofere de către prieteni și colegi, cărți de autor cu dedicații nu doar măgulitoare și elogioase, ci chiar jenante, cum ar fi ... Distinsului ... Talentatului ... Extraordinarului ... Nemaipomenitului ... Formidabilului ... Inteligentului ... Minunatului ... Excelentului ... Admirabilului ... Genialului ... etc., după care urmează Numele și Prenumele subsemnatului, că mă crucesc și mă întreb dacă nu cumva expeditorii au greșit adresa ori fac mișto de mine, căci dacă li s-ar da crezare, ar trebui ca a doua zi să primesc Premiul Nobel sau măcar Pulitzer.

Și mi-am propus să renunț la prefață și la posfață, pentru ca nu cumva colegii, prietenii și vecinii să creadă că aș fi un om cu mai multe fețe, adică pervers, perfid, necredibil, fățarnic, șiret, prefăcut, ceea ce pot jura, cu mâna pe inimă, așa cum face domnul Președinte al țării la intonarea Imnului Național, că nu e cazul. Și-apoi îi dau dreptate până și soacrei, care crede, că în ziua de azi, lumea este destul de ocupată cu afacerile și politica, cu internetul și grevele, cu mitingurile de tot felul, autorizate sau nu, la care participă, de voie sau nevoie, părinți și copii, tineri și bătrâni, bogați și săraci, șomeri, ultrași și aurolaci de ambele sexe, indiferent de apartenență politică, naționalitate, stare socială, orientare religioasă sau sexuală, încât nimeni nu mai are timp nici măcar să frunzească o carte, chiar dacă aceasta are sau nu are prefață, postfață sau autoprefață!

N-aș vrea să ascund că, până la urmă, am apelat totuși la un prefațator, așa, mai mult ca să sondez piața, un fost coleg de grădiniță, redactor șef adjunct la o gazetă de nu prea mare tiraj. Acesta, după ce m-a primit cu o amabilitate reținută, mi-a ascultat păsul și m-a întrebat:

- Și cam de cât ai vrea să fie?

- Cam de vreo două pagini, i-am răspuns eu!

- Hai, n-o face pe prostul cu mine și ascultă la Manda! Pentru 5.000 de euro te fac om de intri fluierând în Uniunea Scriitorilor; te pot servi și pentru 3.000 de euro, dar nu va fi ceva de calitate, ci doar o însăilare de cuvinte scrise în dorul lelii, așa ca să mă aflu în treabă și care nu-ți vor folosi la nimic! Citind, pesemne, pe fața mea o anumită mirare și nedumerire, m-a întrebat:

- Tu cât poți să dai?

- Păi ... i-am răspuns eu cam fâstâcit și derutat, știi doar că sunt pensionar și n-aș putea să ofer mai mult de un salariu minim pe economie, echivalentul a 322 euro și 22

cenți! La auzul acestei generoase oferte, așa zisul amic mi-a deschis ușa, mi-a întins mâna și-apoi mi-a întors spatele, revenind spre birou bodogănind:

- Mai duceți-vă dracului de pomanagii și pleșcari! Vreți să vă dați mari și să vă afirmați pe spinarea altora!

Și uite-așa, tot gândindu-mă și răzgândindu-mă, mi-am zis că merge și fără o prefață doctă, autorizată, semnată de o personalitate cu expertiză în domeniu și m-am autoprefațat, chiar dacă mai cred că ce-și face omul cu mâna lui poate fi uneori păgubos și-l poate face de râsul lumii, ceea ce în cazul meu n-ar fi pentru prima dată.

"Încă nu pricep prea bine de ce atunci când glumesc devin, aproape involuntar, sobru și serios, iar când sunt nevoit să traversez necazuri și supărări mă înțarcă un fel de amărăciune ironică și un haz temperat.

Să fie oare și pentru că umorul nu semnifică o bășcălie ieftină ci, mai degrabă, o stare de spirit care, printre altele, presupune și seriozitate?"

Nicușor CONSTANTINESCU

A fost foarte greu să selectez câteva **epigrame** din multitudinea creațiilor **maestrului** (apelativ folosit de majoritatea confrăților care îl cunosc):

Guvernul

Guvernu-i organismul care
De griji ne poartă – și nevoi,
Cu-o mână dă, atunci când are,
Și ia cu două înapoi!

Marelui nostru Caragiale

Mata ai tot pocnit din bici
La mangafale și bibici,
Azi e mai greu, nu se mai poate,
Pentru că au imunitate!

Amintiri din copilărie

Când eram mic, părinții, la tot pasul,
Spuneau că dacă mint îmi crește nasul.
De-aceea, azi nu-mi pun nicio-ntrebare,
Când văd parlamentari cu nasul mare!

Unui demnitar uituc

Când ți-ai trecut averea pe hârtie
Te-a copleșit un fel de amnezie,
De-aceea eu mă rog, neîncetat,
Să n-ai mai mult decât ai declarat!

La medicul de familie

Cu multă dragoste m-a-ntâmpinat,
M-a ascultat atent, m-a consultat,
Iar la plecarea de la dispensar

Mister

Deși aud că uneori,
Unii copii se nasc din flori,
Nu mi-a fost dat, măcar o dată,
Să văd o floare-nsărcinată!

Soția

Nu este zi să nu mă șicaneze
Îmi cată nod în papură mereu,
M-amenință că vrea să divorțeze...
Așa să îi ajute Dumnezeu!

Curiozitate

Mi-a pus soția o-ntrebare:
Ce-i PIB-ul și cât e de mare?
Eu i-am răspuns, mai cu perdea,
Că nu e chiar cum crede ea.

Unui gazetar lipsit de har

Atunci când scrie prost și-n grabă
Eu cred că gazetarul Ics
O face să se afle-n treabă
Și nu îl doare nici în pix.

De ce-mi ador soacra

Am o soacră cu prestanță,
De aceea o ador,
Se cunoaște după clanță

Mi-a strecurat și-un plic în buzunar!

Mândrie

*Cu pietre la ficat și la rărunchi,
Cu prișnițe la șale și genunchi,
Beau ceaiuri, țin regim alimentar
Și mă mândresc că sunt pensionar!*

Măsuri de prevedere

*Chirurgul când m-a operat
Mi-a dat un pix, mi-a dat hârtie
Și, mai apoi, m-a îndemnat:
- Semnează-aici că nu se știe!*

Că-i femeie din popor.

Decepție

*La psihiatru am apelat,
Cu gândul de-a mă face bine
Și cu tristețe-am costatat
Că el e mai sonat ca mine!*

Când moartea va veni

*Când va veni, în strai bizar
Ca să îmi curme existența
Să o cinstiți cu un pahar...
Poate mi-o prelungi scadența.*

Profil de autor realizat de **Ioan GANEA-CHRISTU**,
Președintele Clubului Epigramiștilor "Cincinat Pavelescu" București